

THÁI BÌNH

18 năm thực hiện Pháp lệnh dân số

Tuyên truyền về chăm sóc sức khỏe sinh sản, kế hoạch hóa gia đình và các mô hình nâng cao chất lượng dân số tại xã Minh Khai (Hưng Hà).

Qua 18 năm thực hiện Pháp lệnh dân số, công tác Dân số - KHHGD của tỉnh đã có những chuyển biến tích cực, góp phần nâng cao chất lượng dân số trong toàn tỉnh. Ngày 1/5/2003, Pháp lệnh dân số chính thức có hiệu lực. Để hiện thực hóa Pháp lệnh dân số, Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh đã chủ động tham mưu Tỉnh ủy, UBND tỉnh chỉ đạo cấp ủy, chính quyền các cấp, các ban, ngành, đoàn thể tổ chức quán triệt sâu rộng nội dung cơ bản của Pháp lệnh đến cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân. Khu vực ưu tiên các xã trọng điểm triển khai tuyên truyền lưu động, từ vấn nhóm nhỏ, thăm hộ gia đình, nói chuyện chuyên đề... nhất là các xã vùng xa trung tâm, vùng khó khăn, vùng có nhiều đồng bào theo đạo thiên chúa và vùng biển, ven biển... Việc tổ chức triển khai tăng cường tuyên truyền lồng ghép đưa dịch vụ chăm sóc sức khỏe sinh sản (SKSS), KHHGD đến xã có mức sinh cao, xã khó khăn được coi là giải pháp quan trọng. Trong những năm qua, đã có khoảng 10.000 lượt xã vùng khó khăn với hàng trăm nghìn lượt người dân được tuyên truyền về Pháp lệnh dân số và các nghị định, hướng dẫn thi hành Pháp lệnh dân số. Bên cạnh đó, Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh còn tổ chức tuyên truyền lưu động trên trục đường chính các huyện, thành phố về chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác dân số - KHHGD. Đầu tư các trang thiết bị và sản phẩm truyền thông cho mỗi xã, phường, thị trấn như: ti vi, đầu video, âm ly, đồng thời phát hành hàng nghìn ấn phẩm

truyền thông có nội dung về Pháp lệnh dân số. Nhờ thực hiện đồng bộ các giải pháp, đặc biệt đa dạng các hình thức tuyên truyền nên từ khi thực hiện Pháp lệnh dân số, quy mô dân số trong tỉnh tương đối ổn định qua các năm. Tỷ lệ sinh, tỷ lệ phát triển dân số tự nhiên hàng năm có xu hướng giảm. Năm 2003, tỷ lệ sinh toàn tỉnh là 15,12%, năm 2020 giảm còn 13,3%. Tỷ lệ phát triển dân số tự nhiên năm 2003 là 9,55%, năm 2020 còn dưới 7,3%. Nhận thức của nhân dân về quy mô gia đình ít con đã có chuyển biến rõ rệt. Đa số các cặp vợ chồng, đặc biệt là các cặp vợ chồng trẻ chấp nhận quy mô gia đình có từ 2 con. Từ năm 2003 đến nay, tỷ lệ sinh con thứ ba trở lên giảm từ 27,1% xuống còn 15,1%. Hàng nghìn lượt thôn, tổ dân phố 5 năm liền không có người sinh con thứ ba trở lên. Phân bố dân cư chuyển dịch tích cực theo hướng đô thị hóa. Chất lượng dân số dần được nâng lên. Thái Bình là một trong những tỉnh có chỉ số phát triển con người (HDI) đứng đầu toàn quốc. Các phong trào thi đua như: thôn, làng, khu dân cư không có người sinh con thứ ba trở lên; làng văn hóa; khu dân cư tiên tiến... thu hút được sự quan tâm và hưởng ứng của đông đảo nhân dân. Công tác chăm sóc SKSS đều đạt và vượt so với kế hoạch đề ra. Đặc biệt, chất lượng chăm sóc bà mẹ có thai và thực hiện các biện pháp tránh thai hiện đại, tỷ lệ trẻ em suy dinh dưỡng giảm dần, đạt yêu cầu đề ra. Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện Pháp lệnh dân số ở Thái Bình những năm qua vẫn còn một số tồn tại, hạn chế. Mức độ chuyển đổi hành

vi của người dân về dân số - KHHGD chưa thật sự bền vững, dẫn đến kết quả giảm sinh chưa ổn định, không đồng đều giữa các địa phương. Số sinh con thứ ba trở lên có chiều hướng gia tăng, tỷ số giới tính khi sinh vẫn còn ở mức cao. Các mô hình, đề án, dự án nâng cao chất lượng dân số còn ở phạm vi hẹp, mới chỉ dừng lại ở thực hiện điểm, chưa được triển khai nhân rộng, bao phủ toàn bộ cấp cơ sở. Vấn đề giới, bình đẳng giới và vị thành niên trong việc chăm sóc SKSS chưa được quan tâm đúng mức. Bà Nguyễn Thị Vân, Phó Chi cục trưởng Chi cục Dân số - KHHGD tỉnh cho biết: Những kết quả đạt được đã thể hiện sự nâng cao, phối hợp chặt chẽ giữa các cấp, các ngành trong tỉnh, sự đồng tình hưởng ứng của người dân trong triển khai, thực hiện Pháp lệnh dân số. Thời gian tới, Chi cục Dân số - KHHGD tiếp tục tham mưu Tỉnh ủy, UBND tỉnh chủ trì và triển khai tinh thần, nội dung của Nghị quyết số 21-NQ/TW về công tác dân số trong tình hình mới. Tiếp tục thực hiện cuộc vận động "Mỗi cặp vợ chồng nên có 2 con", bảo đảm quyền và trách nhiệm trong việc sinh con và nuôi dạy con tốt. Cung cấp đầy đủ, kịp thời các biện pháp tránh thai và dịch vụ KHHGD an toàn, hiệu quả, đa dạng, thuận tiện với chất lượng ngày càng tốt hơn cho các đối tượng, bảo đảm thực hiện đạt chỉ tiêu kế hoạch. Thực hiện quản lý chương trình dân số - KHHGD trên cơ sở triển khai phân mềm khó dữ liệu điện tử tại cấp xã. Đẩy mạnh hình thức các mô hình, đề án, nâng cao chất lượng dân số, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

THU HOAI

AN THANH

Chung sức, đồng lòng phòng, chống dịch

Ngay sau khi phát hiện 2 ca dương tính với SARS-CoV-2 liên quan đến xe khách mang biển kiểm soát 15B-036.84 tuyến Hải Phòng - Thành phố Hồ Chí Minh trên địa bàn thôn Thanh Mai, thực hiện chỉ đạo của tỉnh và huyện, xã An Thanh (Quỳnh Phụ) đã triển khai đồng bộ các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19.

Chốt kiểm soát phòng, chống dịch Covid-19 thôn Thanh Mai, xã An Thanh.

điều tra lại toàn bộ hộ dân, xác minh có thể số người đã lấy mẫu xét nghiệm, số ít nguy cơ chưa xét nghiệm để tiếp tục lấy mẫu. Công tác bảo đảm an sinh xã hội, an ninh trật tự trong thôn được xã chỉ đạo các đoàn thể duy trì thường xuyên. Ngay thời điểm tiến hành phong tỏa, ông Đào Văn Ngân, người trong thôn, với cương vị Chủ tịch Hội Nông dân xã đã tích cực cùng các đoàn thể tuyên truyền, hỗ trợ các lực lượng chuyên môn đồng thời trực tiếp tham gia chốt phòng, chống dịch của thôn. Ông Ngân cho biết: Khi xảy ra dịch bệnh, mỗi cán bộ, đảng viên địa phương đều xác định cần phải phát huy vai trò, trách nhiệm cao nhất trong thực hiện nhiệm vụ với tinh thần vì nhân dân. Bên cạnh đó, chúng tôi luôn tuyên truyền, động viên bà con bình tĩnh, đồng thuận, tin tưởng, chấp hành nghiêm công tác phòng, chống dịch. Với lực lượng thực hiện "mục tiêu kép", song song với công tác phòng, chống dịch, các hoạt động sản xuất vẫn được địa phương duy trì, xã An Thanh đang chỉ đạo, tuyên truyền

Thực phẩm hỗ trợ thôn Thanh Mai, xã An Thanh đều được sát khuẩn để phòng, chống dịch.

nông dân địa phương tích cực làm đất, chuẩn bị gieo cấy 240ha lúa mùa. Chiều muộn, tranh thủ ra chăm sóc ruộng mạ non cạnh nhà để chuẩn bị sẵn sàng cho vụ cấy, bà Vũ Thị Úu, xóm Nam Thanh, thôn Thanh Mai chia sẻ: Bên cạnh việc thực hiện nghiêm công tác phòng, chống dịch, nông dân chúng tôi vẫn phải bám chắc các điều kiện sản xuất vụ mùa. Gia đình tôi gieo mạ được hơn

1 tuần phục vụ cho cấy 7 sào lúa, đến nay mạ lên đều, đẹp. Tôi mong nhanh hết thời gian cách ly, quê hương hết dịch để người dân yên tâm sinh hoạt, sản xuất. Với sự vào cuộc tích cực, đồng bộ của cả hệ thống chính trị, sự đồng lòng, ủng hộ của người dân, hy vọng dịch Covid-19 sẽ sớm được ngăn chặn và đẩy lùi đưa cuộc sống trở về bình thường. TRỊNH CƯỜNG

Đó là cái tên triu mến, thân thương mà bà con thôn Thọ Lộc, xã Minh Khai (Vũ Thư) gọi ông Nguyễn Minh Lệ - 82 tuổi đời, 60 năm tuổi đảng, một nhà giáo đã nghỉ hưu, hết lòng với công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập suốt 20 năm, kể từ ngày đầu thành lập Hội Khuyến học đến nay. Chúng tôi về thăm phong trào khuyến học của xã Minh Khai những ngày cuối tháng 4/2021. Ông Nguyễn Minh Lệ đưa chúng tôi đến thăm bảo tàng của nhà văn Minh Chuyển - người con quê hương Minh Khai với đó số các tác phẩm hậu chiến, là bảo tàng văn học nghệ thuật cá nhân độc nhất vô nhị ở Thái Bình. Vào dịp này, bảo tàng thường xuyên mở cửa đón khách trong và ngoài tỉnh đến tham quan. Đây còn là công trình văn hóa để giáo dục truyền thống yêu nước, cách mạng, cũng là một địa chỉ góp phần vào việc học tập suốt đời của người dân trong xã. Chúng tôi tới thăm chùa Phương Vũ và gặp gỡ đại đức Thích Thẩm Vy - trụ trì chùa, người có nhiều năm tham gia công tác khuyến học, khuyến tài, có nhiều đóng góp cho quỹ khuyến học của xã, của thôn Thọ Lộc. Trong các buổi cầu kinh niệm Phật, đại đức khuyến bảo các Phật tử chăm lo đến việc học tập của bản thân

Ông Lệ khuyến học

và con cháu để sống "tốt đời, đẹp đạo". Từ tính 20 về vào thôn Thọ Lộc, chúng tôi được đi trên con đường bê tông thẳng tắp rộng hơn thên thàng, sạch đẹp, dài chừng 2km, kết quả của chương trình xây dựng nông thôn mới mà xã được công nhận năm 2018. Làm việc với ông Nguyễn Minh Lệ, Chi hội trưởng và bà Nguyễn Thị Kim Liên, Chi hội phó Chi hội Khuyến học thôn, chúng tôi hiểu hơn về phong trào học tập suốt đời theo gương Bác Hồ ở một thôn có 4 xóm, trên 500 hộ với 1.500 nhân khẩu. Phong trào học tập của trẻ em trong thôn đã làm rất tốt, thường xuyên từ nhiều năm, đến nay đã trở thành nền nếp. Phong trào học tập của người lớn thì Chi hội phát động và triển khai ngay khi thực hiện Đề án 281 của Chính phủ về "Đẩy mạnh phong trào học tập suốt đời trong gia đình, dòng họ và cộng đồng đến năm 2020". Bằng nhiều biện pháp tích cực, có thể, phù hợp, đến nay thôn đã có 80% người lớn, bao gồm cán bộ xã, thôn, người lao động, người cao tuổi tham gia các hình thức học tập. Ba năm qua thôn có trên 100 người

lớn tâm huyết với phong trào khuyến học, tích cực học tập thường xuyên, 4 dòng họ học tập tiêu biểu, 2 gia đình học tập tiêu biểu. Tiêu biểu như nhân Nguyễn Hồng Phú, 41 tuổi ở xóm 9, chỉ ủy viên, gia đình rất khó khăn song đã tích cực học tập, có 2 bằng trung cấp kinh tế và trung cấp chính trị, hiện nay là Đảng ủy viên, Chủ tịch Hội đồng quản trị kiêm Giám đốc Hợp tác xã nông nghiệp xã Minh Khai; chị Trịnh Thị Trâm, 35 tuổi, làm ruộng, có bằng trung cấp chính trị loại giỏi; đại đức Thích Thẩm Vy học về đạo đức làm người để truyền đạt cho các Phật tử. Còn ông Nguyễn Minh Lệ thì rất khiêm tốn khi nói về mình nhưng chúng tôi được biết ông là tấm gương học tập của xã Minh Khai. Ông tự học hàng ngày, đặc biệt là sử dụng tốt công nghệ thông tin. Khi được hỏi nguyên nhân nào để có những thành công đó, ông Nguyễn Minh Lệ chia sẻ: Thứ nhất là phải có sự quan tâm, tạo điều kiện của cấp ủy, chính quyền từ xã tới thôn. Thứ hai là phải có cán bộ nhiệt tình, tâm huyết, năng động, sáng tạo, không vụ lợi, hết lòng vì việc khuyến học ở cơ sở, đặc biệt

Ông Nguyễn Minh Lệ (người bên phải) hết lòng với công tác khuyến học, khuyến tài.

Ảnh tư liệu

là vai trò của người đứng đầu, phải biết tham mưu, liên kết, phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể ở xã, ở cơ sở. Thứ ba là phải làm tốt công tác tuyên truyền, dẫn vận khéo. Về công tác tuyên truyền, ông Lệ đã biên soạn nội dung tuyên truyền về học tập suốt đời và xây dựng xã hội học tập bằng hình thức hỏi đáp, thường xuyên phát trên hệ thống truyền thanh của xã, của thôn; in ấn bộ tiêu chí học tập đạt tới từng gia đình

và công khai tiêu chí học tập ở nhà văn hóa thôn, các nhà thờ họ, nhà chùa. Tổ chức tuyên truyền trong các hội nghị của xã, thôn. Đặc biệt, đã kết nghĩa với chi hội phụ nữ thôn để làm nòng cốt trong phong trào học tập suốt đời và chăm lo việc học tập của con cháu ở gia đình, vận động xây dựng quỹ khuyến học, vận động các sư ở chùa Phương Vũ làm khuyến học của xã, của thôn bằng những việc làm cụ thể như: tài trợ quỹ

khuyến học, trao học bổng cho học sinh hàng năm... Thứ tư là phải xây dựng tổ chức hội vững mạnh từ xã đến thôn, đủ sức làm tham mưu, nòng cốt, liên kết, phối hợp với các lực lượng của xã, của thôn, tham gia hoạt động khuyến học, khuyến tài, đồng thời phải xây dựng và phát triển quỹ khuyến học đủ mạnh để đáp ứng yêu cầu động viên, khuyến khích cả trẻ em và người lớn tích cực học tập thường xuyên, học tập suốt đời.

DẶNG VĂN CAO (Thành phố Thái Bình)

Tác phẩm tham dự cuộc thi "Bảo chí viết về khuyến học, khuyến tài và xây dựng xã hội học tập" năm 2021